

Quicksan Flora & Fauna

Lageweg 34a

9472 TE, Zuidlaren

Quicksan Flora & Fauna

Lageweg 34a

9472 TE, Zuidlaren

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van AgriPlaza Bouwadvies. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld. Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Colofon

Opdrachtgever:	AgriPlaza Bouwadvies Industrieweg 4F 9482 TT Tynaarlo
Auteur:	Evert Ruiter
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Henk Mellema, Evert Ruiter
Projectcode:	2023 - 007
Rapportcode:	2023 - 011
Datum:	08.03.2023
Status:	Versie 1

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2023. Quickscan Flora & Fauna Lageweg 34a Zuidlaren. Alcedo Natuurprojecten rapportnummer 2023 – 011. In opdracht van: AgriPlaza Bouwadvies*

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	6
1.1	AANLEIDING EN VRAAG	6
1.2	DOEL.....	7
1.3	LEESWIJZER.....	7
2	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	8
2.1	ALGEMENE OPZET EN WERKWIJZE.....	8
2.2	BRONNENONDERZOEK	8
2.3	ORIËTEREND TERREINBEZOEK	8
2.4	VOLLEDIGHEID VAN HET ONDERZOEK	9
2.5	VERANTWOORDING.....	9
3	BESCHRIJVING LOCATIES EN INGREPEN	10
3.1	BESCHRIJVING LOCATIE.....	10
3.2	BESCHRIJVING INGREEP	11
4	GEBIEDSBESCHERMING.....	12
4.1	NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN).....	12
4.2	NATURA 2000 (N2000)	14
5	RESULTATEN.....	15
5.1	VELDBEZOEK	15
5.2	FLORA	16
5.3	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	16
5.4	VLEERMUIZEN	17
5.4	VOGELS.....	18
5.5	AMFIBIEËN, REPTIELEN EN VISSSEN.....	19
5.6	DAGVLINDERS, LIBELLEN EN OVERIGE ONGEWERVELDEN	20
6	TOETSING AAN DE WNB	21
6.1	SOORTBESCHERMING.....	21
6.2	GEBIEDSBESCHERMING	22
7	CONCLUSIES EN ADVIES	23
7.1	CONCLUSIES.....	23
7.2	ADVIES	25
8	BRONVERMELDINGEN	26
	BIJLAGE 1 FOTO-OVERZICHT	27
	BIJLAGE 2 WETTELIJK KADER.....	29

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en vraag

Aan de Lageweg 34a te Zuidlaren staat een boerderij met bijgebouwen (ligboxenstal, kapschuur en grote schuur). De bijgebouwen zullen worden gesloopt om in het kader van de rood voor rood regeling ruimte te maken voor nieuwbouw. Deze ingreep, te weten de sloop van de gebouwen, kan betekenen dat er via de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde planten- of diersoorten in het geding komen, waarbij met name wordt gedacht aan vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels, en/of dat er sprake kan zijn van negatieve invloed op de kernwaarwaarden van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) of Natura-2000 gebieden (N2000).

Daartoe zal een quickscan flora en fauna moeten worden uitgevoerd. De resultaten van deze quickscan kunnen bepalend zijn voor aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol 2021, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen.

AgriPlaza Bouwadvies heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht deze quickscan uit te voeren.

In deze rapportage wordt uiteengezet hoe de opdracht is uitgevoerd en wat de conclusies daarvan zijn.

1.2 Doel

Het doel van het onderzoek, de quickscan flora & fauna, is het controleren en onderzoeken van de locatie op de (potentiële) aanwezigheid van via de Wnb beschermde planten- en diersoorten alsmede het inschatten van de effecten van de voorgenomen plannen of ingreep op NNN en N2000 en het uitbrengen van advies ten aanzien van eventuele vervolgstappen.

Het uitgevoerde onderzoek is samen te vatten in de volgende zes vragen:

1. Welke beschermde planten- of diersoorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de onderzochte locatie aangetroffen of kunnen er op basis van biotoopkenmerken of recente verspreidingsgegevens er worden verwacht;
2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde planten- of diersoorten;
3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen van de Wnb overtreden;
4. Zijn er op voorhand mogelijkheden om negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten te voorkomen;
5. Is aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen noodzakelijk;
6. Wat zijn te verwachten gevolgen/effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op NNN of N2000.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van een quickscan flora & fauna in het kader van soort- en gebiedsbescherming, tot stand is gekomen en de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een korte beschrijving gegeven van de onderzochte locatie en de voorgenomen ingreep. In hoofdstuk 4 volgt een effectentoetsing van deze ingreep op NNN en N2000. In hoofdstuk 5 volgt per soortgroep een beschrijving van wat er daadwerkelijk is aangetroffen en wat er kan worden verwacht op basis van biotoopkenmerken en recente verspreidingsgegevens. In hoofdstuk 6 een effectentoetsing uitgevoerd op beschermde soorten in het kader van de Wnb. Vervolgens worden de conclusies en aanbevelingen en de eventuele noodzaak tot nader onderzoek verwoord in hoofdstuk 7. Bronvermeldingen zijn aangegeven in hoofdstuk 8. De rapportage wordt besloten met bijlagen in de vorm van een foto-impressie van de onderzochte locatie, (indien voorhanden) een beeld van de gewenste situatie en ten slotte een uiteenzetting van het wettelijk kader waarbinnen die onderzoek is uitgevoerd.

2 Onderzoeksmethodiek

2.1 Algemene opzet en werkwijze

Dit onderzoek betreft een quickscan flora en fauna. Op basis van een grondig onderzoek op locatie is een inschatting gemaakt van de aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten en de mogelijke nadelige effecten van de voorgenomen ingreep op deze soorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van parate veldkennis van de onderzoeker met betrekking tot beschermde planten- en diersoorten. Naar aanleiding van de bevindingen is een oordeel gevormd van te verwachten negatieve effecten op de aanwezige en/of mogelijk aanwezige beschermde planten- en diersoorten. De mogelijk negatieve effecten zijn getoetst aan de Wnb.

2.2 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek wordt gebruikt als aanvulling op tijdens het veldonderzoek verzamelde waarnemingen en gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde planten- en diersoorten die in de regio voorkomen kunnen verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), internetmedia en diverse verspreidingsatlasZuidlaren van relevante soortgroepen en verslagen van Particuliere Gegevens-beherende Organisaties (PGO's) worden geraadpleegd.

2.3 Oriënterend terreinbezoek

Het bezoek vindt overdag plaats onder geschikte weercondities. Tijdens dit bezoek is op basis van de opdrachtgever aangeleverde gegevens zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde planten- en diersoorten, via zicht- en gehoorwaarnemingen, sporenonderzoek zoals de aanwezigheid van nesten, hollen, uitwerpselen, uilenballen, veertjes, eischalen. Ook is de wijde omgeving van de te onderzoeken locatie of locaties bekeken en is er een inschatting gemaakt van hoe dieren deze en het omliggende terrein kunnen gebruiken als plaats om te foerageren, erlangs te trekken, er te rusten of het anderszins te benutten.

2.4 Volledigheid van het onderzoek

Gedurende het veldonderzoek wordt een inschatting van het onderzoeksgebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen worden. Een ervaren veldbioloog kan wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit deskundigheidsoordeel komt tot stand aan de hand van parate kennis van beschermde planten- en diersoorten, hun habitatvoorkeur, ecologie en op basis van vooronderzoek met betrekking tot de te onderzoeken locatie of locaties.

2.5 Verantwoording

Uitvoer veldwerk en fotografie: Henk Mellema en Evert Ruiter

Bronnenonderzoek en rapportage: Evert Ruiter

www.alcedo-natuurprojecten.nl

info@alcedo-natuurprojecten.nl

Alcedo Natuurprojecten maakt deel uit van Stichting ECO, ecologencollectief

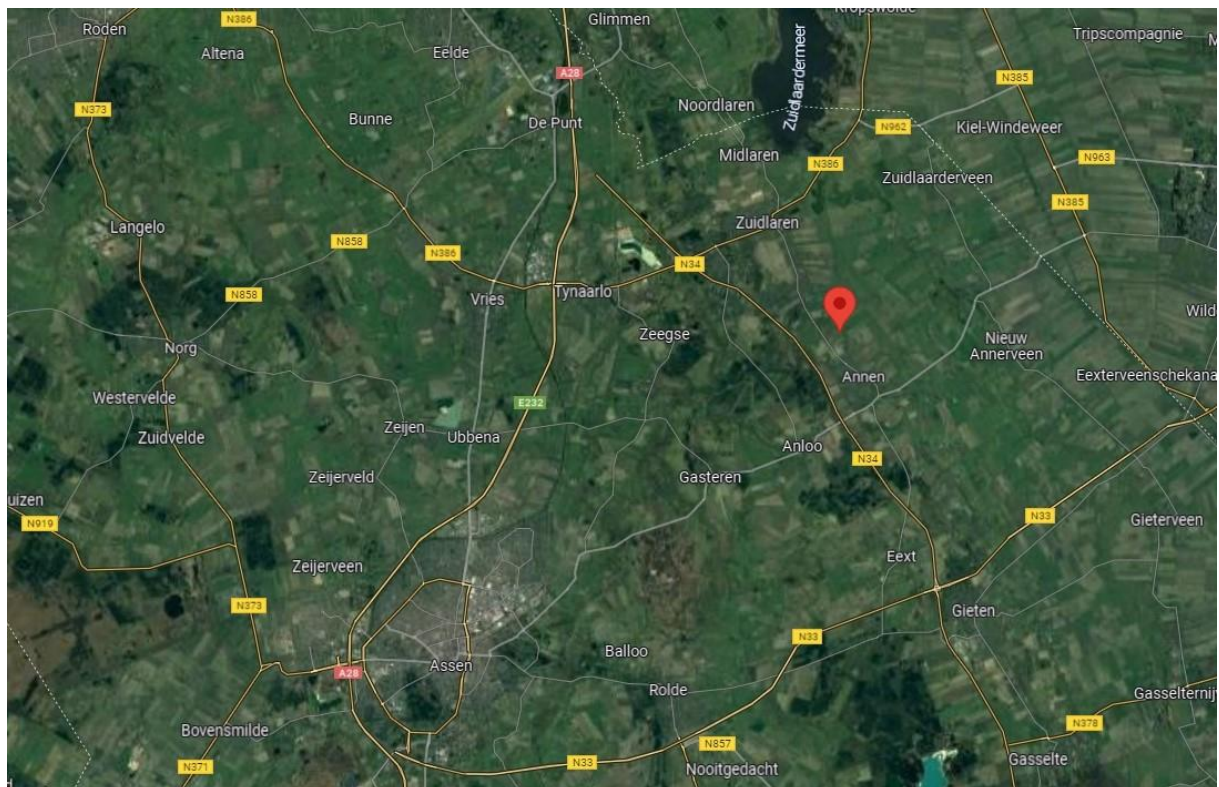

3 Beschrijving locaties en ingrepen

3.1 Beschrijving locatie

De onderzochte locatie is gelegen aan de Lageweg 34a ten zuiden van Zuidlaren. Zie figuur 1. Het betreft een boerderij (bouwjaar 1926) plus bijgebouwen (ligboxenstal van bouwjaar 1976, kapschuur van bouwjaar 1988 en grote schuur van bouwjaar 1966). Zie figuur 2. De ligboxenstal is opgetrokken uit een deels bakstenen en deels houten constructie en bedekt met golfplaten. In de ligboxenstal staat nog jongvee. De kapschuur heeft een houten constructie, muren van damwandplaten en is bedekt met golfplaten. Deze kapschuur wordt gebruikt voor de stalling van landbouwmachines. De grote schuur is opgetrokken met rode bakstenen muren en heeft een golfplaten dak. Deze schuur wordt gebruikt voor diverse doeleinden, maar er staat geen vee. De directe omgeving van de bebouwing is bestraat of anderszins verhard. Op de erfgrans staan enkele monumentale zomdereiken. Het geheel is gelegen in het groene buitengebied van Zuidlaren en grenst aan het stroomdal van de Drentsche Aa.

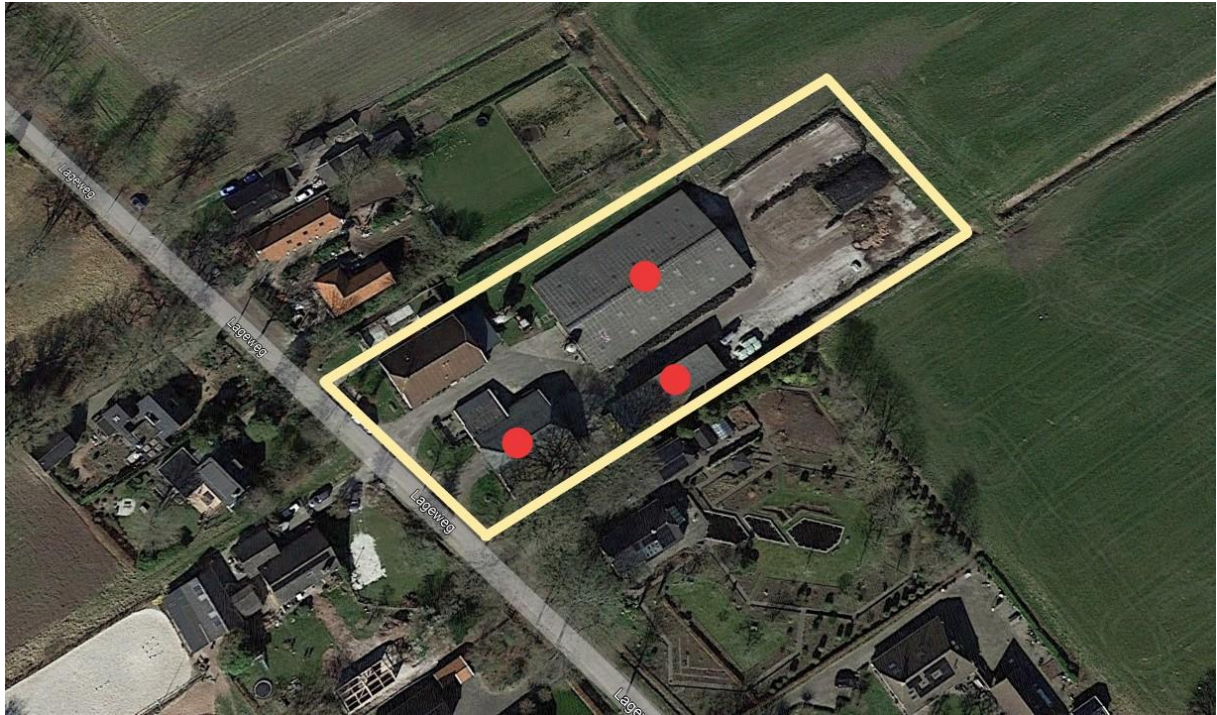
Voor een impressie van de planlocatie: zie fotobijlage op pagina 23.

Figuur 1. Ligging van de planlocatie t.o.v. Zuidlaren. Bron: Google Maps.

3.2 Beschrijving ingreep

Het voornemen is simpel en bestaat uit de sloop van de ligboxenstal, kapschuur en grote schuur. Aangegeven met een rode stip in figuur 2. De boerderij (c.q. het woonhuis) wordt niet gesloopt.

Figuur 2: De onderzochte locatie. Rood = te slopen bebouwing. Bron: Google Earth

4 Gebiedsbescherming

Binnen de kaders van een quickscan flora & fauna is het van belang om ook na te gaan of de te onderzoeken locatie binnen of in de nabijheid van de begrenzings van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of een Natura 2000 gebied ligt en wat het effect van de voorgenomen ingreep op deze gebieden zal zijn. Hierbij wordt een kritische afstand van 3 kilometer gehanteerd.

4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

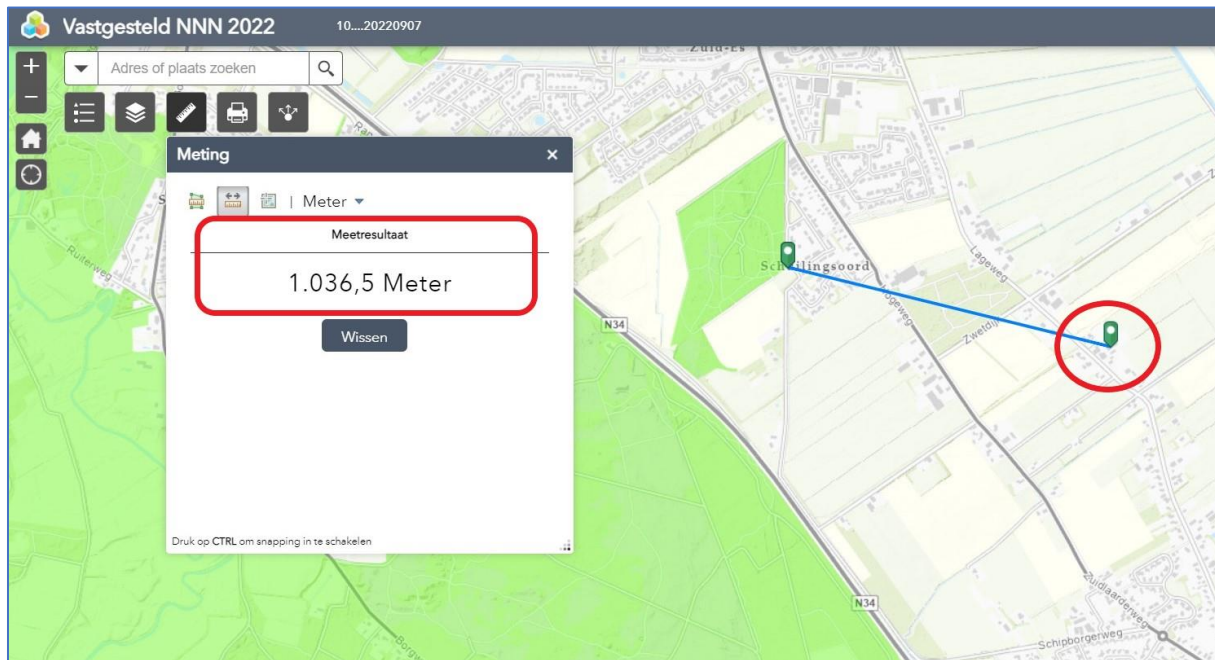
Het NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het is een netwerk waarin de natuur voorrang heeft en daarom wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is daarom van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten Pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk drukdoende met de aanleg van verbindingzones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De NNN heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de Wnb geldt hier het '*nee-tenzij*'-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de *wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN* in het geding komen, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, tenzij er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

Rijk en provincies hebben in 2011 met elkaar afgesproken dat natuurbeheer meer een regionale verantwoordelijkheid wordt. Dat is vastgelegd in het Natuurakkoord. Als gebiedsregisseurs van het landelijke gebied zetten de provincies zich in voor een versterking van de natuur. Zij dienen de begrenzing van het NNN vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van het NNN worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vast te

leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

Effectenbeoordeling: De onderzochte locatie valt niet binnen de begrenzing van het NNN. Zie figuur 3. De voorgenomen ingreep zal geen grote impact hebben op de kernwaarden van het NNN, omdat deze geen directe invloed heeft in de vorm van verstoring van de rust binnen het NNN en er verandert op termijn slechts weinig aan de huidige situatie.

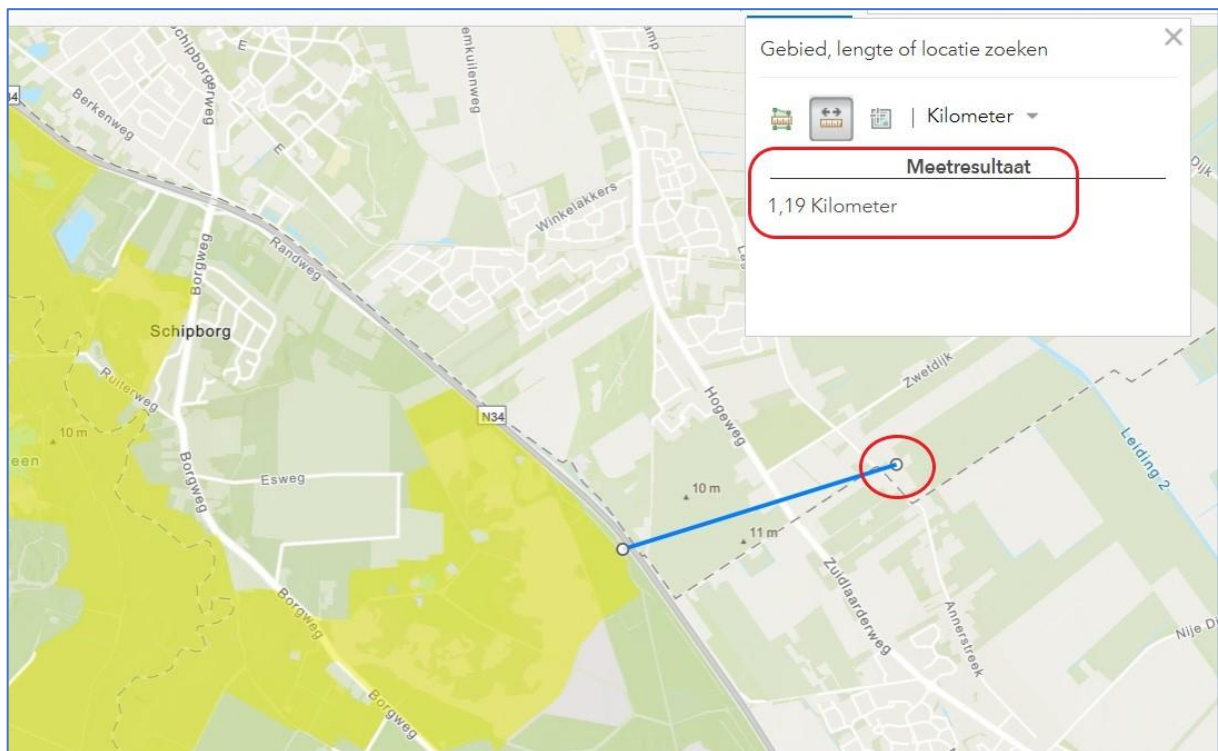

Figuur 3. Ligging van onderzochte locatie ten opzichte van het NNN (groene vlak). Bron: Provincie Drenthe.

4.2 Natura 2000 (N2000)

Natura 2000 (N2000) is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze N2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit (=soortenrijkdom) te behouden. De biodiversiteit staat in Europa al jaren onder druk. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. In 1979 is de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen bestaan uit twee delen: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke leefgebieden van planten- en diersoorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het N2000-netwerk.

Effectenbeoordeling: De onderzochte locatie ligt op 1,19 kilometer van N2000 gebied. Zie figuur 4. De voorgenomen ingreep heeft daardoor mogelijk een effect op de instandhoudingsdoelen van N2000. Het is daarom wellicht noodzakelijk en/of aan te bevelen om een Aerius-calculatie te maken om te kunnen bepalen hoe groot de stikstofdepositie zal zijn.

Figuur 4: Ligging van locatie (in rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000 gebied. Bron: ArcGis.com

5 Resultaten

In dit hoofdstuk wordt de aan- of afwezigheid van de onderzochte planten- en diersoorten in het onderzoeksgebied onderbouwd. Alleen relevante soorten worden nader toegelicht.

5.1 Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van aanwezige planten- en diersoorten met een nadruk op de middels de Wnb beschermde soorten.

In onderstaande tabel worden het tijdstip en de waarnemings-condities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Tabel 1. Waarnemingscondities veldbezoek

Waarnemingscondities veldbezoek	
Datum	17 februari 2023
Begintijd	15.00 uur
Eindtijd	16.00 uur
Temperatuur (in °C)	10
Bewolking (in octa's)	8
Wind (in bft.)	6
Neerslag	geen

5.2 Flora

De directe omgeving van de onderzochte bebouwing is verhard met betonklinkers of beton. De flora ter plaatse betreft slechts soorten die op een verhard boerenerf voorkomen als varkensgras, echte kamille en gewone weegbree.

De aanwezigheid van via de Wnb beschermde flora is niet vastgesteld.

Effectenbeoordeling:

Door de geplande ingreep zullen geen via de Wnb beschermde plantensoorten in het geding komen. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn sporen gezocht die wijzen op het voorkomen van grondgebonden zoogdieren en de aard van de locatie als potentieel geschikt leefgebied voor deze soortgroep. Er werden sporen gevonden van mol, bruine rat en veldmuis (holen), maar geen aanwijzingen (holen, uitwerpselen, vraatresten) die wijzen op gebruik als recente vaste verblijfplaats van via de Wnb beschermde grondgebonden zoogdieren. In de wijdere omgeving van de onderzochte locatie komen beschermde grondgebonden zoogdieren voor. Het betreft ree, otter, das en boommarter. Deze kunnen in principe incidenteel de onderzochte locatie bezoeken of doorkruisen, maar benutten hem niet als vaste verblijfplaats. De onderzochte locatie en de omgeving daarvan kan worden gekenschetst als functioneel leefgebied voor egel en kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel). Zolang de ingreep uitsluitend sloop van bebouwing betreft, zal de ingreep een te verwaarlozen impact hebben op deze functie en/of de duurzame instandhouding van deze diersoorten.

Effectenbeoordeling:

Door de geplande ingreep zullen geen via de Wnb beschermde grondgebonden zoogdieren in het geding komen. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.4. Vleermuizen

Op basis van recente verspreidingsgegevens en gegevens uit de NDFF komen in de directe omgeving (straal van 0 – 1 kilometer) van de onderzochte locatie de volgende soorten vleermuizen voor: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en rosse vleermuis.

Omdat er sprake is van sloop van gebouwen en geen kap van bomen is er binnen het kader van dit onderzoek gekeken naar de potentiële geschiktheid van de locatie als vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen in gebouwen.

Daarnaast is er onderzoek gedaan naar de geschiktheid van de gehele locatie (dus ook het deel buiten het onderzoeksgebied) als foerageerbiotoop en vliegroute voor vleermuizen.

Vaste verblijfplaatsen: De in de kader van dit onderzoek onderzochte gebouwen betreffen de ligboxenstal, kapschuur en grote schuur. Aangezien er hier geen sprake is van spouwmuren, dakpannen op dakbeschot is de kans op kraamkolonies uitgesloten. Er zijn wel situaties (kieren, spleten, losliggende dakplaten, enzovoorts) aangetroffen waarachter zich vleermuizen kunnen verschuilen. De kans op de aanwezigheid van zomer-, paar- of baltsverblijven van vleermuizen is niet geheel uit te sluiten, maar omdat de beste kansen voor zowel vaste verblijfplaatsen als tijdelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen in de boerderij zelf aanwezig zijn (en die wordt niet gesloopt) is de impact van de sloop van de gebouwen op vleermuizen te verwaarlozen.

Foerageerplaatsen: De onderzochte locatie met inbegrip van de bomenrijen aan weerszijden van de Lageweg zijn geschikt als foerageerplaats voor vleermuizen. Het gesloten bladerdek van de bomen vormt in de zomer een voedselrijkdom aan vliegende insecten, de belangrijkste voedselbron voor vleermuizen. Zomereiken hebben een zeer grote biodiversiteit aan insecten. Waaronder eikenprocessierupsen. De vlinders van deze soort vormen een belangrijk onderdeel van het dieet van vleermuizen. Aan deze situatie zal vanwege de voorgenomen ingreep niets wijzigen.

Vliegroutes: De onderzochte locatie is geschikt als (onderdeel van) vliegroute voor vleermuizen. Er zijn ter plaatse lineaire structuren aanwezig in de vorm van laanbeplanting met bomen die ook weer aansluiten aan houtwallen die verder het gebied inlopen. Omdat vleermuizen zich oriënteren door middel van echolocatie zijn lineaire structuren voor hen van levensbelang om op deze wijze veilig van de ene naar de andere plaats in hun leefgebied te migreren. Aan deze situatie zal vanwege de voorgenomen ingreep niets wijzigen.

Effectenbeoordeling:

Door de voorgenomen ingreep:

- Zullen geen vaste of tijdelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in het geding kunnen komen;
- Zal indien de laanstructuur met bomen intact blijft, geen foerageergebied van vleermuizen permanent worden aangetast;
- Zullen geen vliegroutes van vleermuizen worden aangetast.

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk

5.4 Vogels

Tijdens dit onderzoek is gericht gekeken naar de functie die de onderzochte locatie voor vogels kan vervullen en gezocht naar jaarrond beschermde nestplaatsen. Hierbij is vooral gelet op de aanwezigheid en geschiktheid van de bebouwing voor huismus, spreeuw, boerenwaluw, huiswaluw en kerkuil. In de af te breken gebouwen zijn geen aanwijzingen gevonden van jaarrond beschermde nestplaatsen.

Huisumus: Tijdens het onderzoek waren er op de onderzochte locatie geen huismussen aanwezig. Ook werden er geen aanwijzingen van nestplaatsen of oude nesten/nestrestanten aangetroffen.

Spreeuw: Tijdens het onderzoek waren er op de onderzochte locatie geen spreeuwen aanwezig. Ook werden er geen aanwijzingen van nestplaatsen of oude nesten/nestrestanten aangetroffen.

Boerenwaluw en huiswaluw: Er zijn in de af te breken ligboxenstal enkele (2 á 3) oude nesten of nestrestanten van boerenwaluwen aangetroffen. Sinds er geen koeien meer worden gemolken, maar er enkel in de winter nog wat jongvee staat, neemt het aantal broedende boerenwaluwen af (mondelinge mededeling eigenaar van de stal). De boerenwaluw is beschermd via categorie 5 (honkvaste broeders, maar voldoende flexibel). Er zijn in de omgeving van Lageweg 34a boerderijen aanwezig waar ook boerenwaluw nestelen. Nesten of restanten van nesten van huiswaluw zijn niet aangetroffen.

Kerkuil: In de kapschuur hangt een kerkuilenkast. Daar werden ook wat sporen (poepsporen) van een kerkuil aangetroffen. Volgens de eigenaar van de kapschuur is de kast niet meer bewoond door een paar broedende kerkuilen. De kapschuur wordt hooguit incidenteel gebruikt als rustplaats.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep zullen jaarrond beschermde nestplaatsen worden verstoord. Het betreft 2 á 3 nestplaatsen van boerenzwaluw. Daarnaast wordt er een rustplaats van de kerkuil verstoord.

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk, maar zie aanbevelingen 7. Conclusies en advies.

Links: onbewoonde kerkuilenkast in kapschuur. Rechts: poepsporen kerkuil in kapschuur.

5.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Er is op de onderzochte locatie geen sprake van aanwezigheid van geschikt waterbiotoop voor amfibieën en vissen. Wel is er sprake van een geschikt landbiotoop voor amfibieën als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Dit zijn licht beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt. Omdat er geen voornemen bestaat om sloten of andere wateren te dempen is er geen gericht onderzoek verricht naar het voorkomen van vissen en amfibieën die uitsluitend in het water leven. Het voorkomen van via de Wnb beschermde reptielensoorten kan ter plaatse worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep zullen geen via de Wnb beschermde amfibieën, reptielen of vissen in het gedrang komen.

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.6 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Op basis van verspreidingsgegevens en biotoopkenmerken kan een inschatting worden gemaakt voor wat betreft het (mogelijk) voorkomen van via de Wnb beschermde insectensoorten en overige ongewervelden. Hierop kan worden bepaald dat er ter plaatse geen via de Wnb beschermde insectensoorten of andere ongewervelden voorkomen die zich er voortplanten of waarvan door de voorgenomen ingreep functioneel leefgebied zal worden aangetast.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep zullen geen via de Wnb beschermde dagvlindersoorten, libellensoorten en overige ongewervelden diersoorten in het gedrang komen.

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

6 Toetsing aan de Wnb

6.1. Soortbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1

Artikel 3.1. lid 2 *'het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eigen van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen'* en lid 4 en 5 *'het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort'*

- Dit is van toepassing, omdat op basis van de resultaten van deze quickscan is aangetoond dat er jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels in het geding komen. Het betreft enkele nesten van boerenwaluw en een incidentele rustplaats van een kerkuil.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2

- Dit is niet van toepassing, omdat op basis van de resultaten van deze quickscan is vastgesteld dat de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen kan worden uitgesloten;
- Op basis van de resultaten van deze quickscan is vastgesteld dat er geen belangrijk of onvervangbaar foerageerbiotoop voor vleermuizen zal worden aangetast;
- Op basis van de resultaten van deze quickscan is vastgesteld dat er geen belangrijke vliegroute voor vleermuizen zal worden aangetast of doorsneden.

Beschermingsregime andere soorten § 3.3

Artikel 3.10 lid 1b *'het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen'*

- Dit is niet van toepassing, omdat kan worden uitgesloten dat er ter plaatse vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk worden beschadigd of vernield.

6.2. Gebiedsbescherming

NNN

De onderzochte locatie ligt niet binnen de begrenzing van het NNN.

- De voorgenomen ingreep heeft geen nadelig effect op de instandhoudingsdoelen van het NNN.

N2000

De onderzochte locatie ligt op 1,19 kilometer afstand van N2000 gebied.

- De voorgenomen ingreep heeft mogelijk een licht nadelig effect op de instandhoudingsdoelen van het N2000. Het verdient aanbeveling om dit te laten toetsen op basis van een Aerius-calculatie.

7 Conclusies en advies

7.1. Conclusies

Op basis van de onder 1.2. gestelde onderzoeksvragen kan het volgende worden geconcludeerd:

1. Welke beschermde planten- of diersoorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de onderzochte locatie aangetroffen of kunnen er op basis van biotoopkenmerken of recente verspreidingsgegevens er worden verwacht?

Conclusie: Er zijn op de onderzochte locatie aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van via de Wnb beschermde planten- of diersoorten. Het betreft enkele (2 á 3) nesten van boerenwaluw en een incidentele rustplaats van een kerkuil. De boerenwaluw is een beschermd via categorie 5 (honkvaste broeders, maar voldoende flexibel). Er zijn in de omgeving van Lagewal 34a locaties waar ook boerenwaluwen broeden en waar de boerenwaluwen van Lagewal 34a dus een alternatieve broedplek kunnen vinden. Wanneer de sloop van de ligboxenstal buiten de broedperiode van de boerenwaluw plaatsvindt, zijn er geen ecologisch zwaarwegende redenen om sloop te verbieden.

De kerkuil in de kapschuur is geen broedende vogel, want de daar hangende nestkast wordt niet bewoond door een broedpaar. Afgaand op de hoeveelheid sporen (poepsporen) is er slechts zo nu en dan een kerkuil aanwezig en geen sprake van een intensief en regelmatig benutte rustplaats. Er zijn voldoende alternatieve rustplaatsen in de buurt.

2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde planten- of diersoorten?

Conclusie: Er zijn vanwege de voorgenomen plannen geen effecten te verwachten die de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde planten- of diersoorten zullen beïnvloeden.

3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen van de Wnb overtreden?

Conclusie: Er worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen, wanneer de aanbevelingen onder 7.2. worden opgevolgd, geen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden.

4. Zijn er op voorhand mogelijkheden om negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten te voorkomen;

Conclusie: Dit is niet van toepassing.

5. Is aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen noodzakelijk;

Conclusie: aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen is niet noodzakelijk.

6. Wat zijn te verwachten gevolgen/effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op NNN of N2000.

Conclusie: Dit is niet van toepassing. Wel wordt geadviseerd een Aeries-calculatie uit te laten voeren om zodoende de stikstofdepositie op het nabijgelegen N2000 gebied (Drentsche Aa) te meten.

7.2. Advies

Voer de sloop van de ligboxenstal buiten het broedseizoen van de boerenwaluw uit.

Voer de sloop van de kapschuur uit nadat via inspectie is gebleken dat er geen sprake is van een broedgeval van een kerkuil.

Richt de nieuwbouw in op een natuur-inclusieve wijze door middel van het plaatsen van inbouwvoorzieningen voor huismussen, boerenwaluwen, kerkuil en vleermuizen.

Meer informatie hierover is te vinden op <https://unitura.nl/>

Richt de groene omgeving in op een natuur-inclusieve wijze door middel van het gebruik van inheems en streekeigen bosplantsoen en streekeigen planten en/of zadenmengsels.

Meer informatie hierover is te vinden op <https://www.cruydhoeck.nl/over-ons/de-heliant/>

NB: Dit advies is geen verplichting n.a.v. de resultaten en conclusies van dit onderzoek. M.a.w. het is een vrijblijvend advies.

8 Bronvermeldingen

Bronvermeldingen staan in dit document vermeld in de tekst of bij de figuren. Veel van de informatie aangaande (mogelijke) aan- of afwezigheid van planten- en diersoorten wordt tijdens het veldwerk van de quickscan vergaard. Ten behoeve van het verkrijgen van overige relevante informatie over de verspreiding van planten- en diersoorten in Nederland en/of een te onderzoeken locatie, en ook relevante en actuele informatie aangaande de Wnb, kennisdocumenten, te hanteren protocollen en soortgelijke documentatie, raadpleegt Alcedo Natuurprojecten regelmatig de volgende informatiebronnen:

Literatuur:

- De meest recente verspreidingsatlasZuidlaren van alle beschikbare soortgroepen in Nederland. Met name de serie verspreidingsatlasZuidlaren Nederlandse Fauna;
- Ecologische atlasZuidlaren. Alle beschikbare soortgroepen;
- De meest recente provinciale verspreidingsatlasZuidlaren van vogels, paddenstoelen, libellen, dagvlinders, vissen en overige soortgroepen;
- Veldgidsen van KNNV Uitgeverij. Alle soortgroepen;
- Topografische atlasZuidlaren;
- Relevante artikelen uit De Levende Natuur;
- Relevante artikelen uit vakbladen van SOVON, RAVON, FLORON, VZZ en overige PGO's;
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Sander Bouwens)
- Sijtsma, J.B. 2023 Boom_KCB_R-230127-01_JBS

Websites en online tools:

- Arcgis
- Bagviewer/Kadaster
- Synbiosys.alterra
- Waarneming.nl
- Verspreidingsatlas.nl
- Quickscanhulp.nl
- Provinciale geoportalen
- Google Maps
- Google Earth

Bijlage 1 | foto-overzicht

Bijlage 2 | Wettelijk kader

Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Andere soorten § 3.3 Wnb
Artikel 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Artikel 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Artikel 3.5 lid 2 Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.	Artikel 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Artikel 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Artikel 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Artikel 3.10 lid 1c Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Artikel 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Artikel 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	
	Artikel 3.5 lid 5 Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	

Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

